Anul al 54-lea Pagini EXEMPLARUL { In România: 5 lei / In străinătate: 6 lei 12 Pagini Nr. 212 Miercuri 4 August 1937
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932
P IIII

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Cultul muncii şi disciplinei

Cuvântul de ordine, în jurul căruia tind să se ralieze, în clipa de faţă, forţele poporului francez, este : **muncă şi disciplină.**

Ele reprezintă reacţiunea firească şi binevenită, petrecută în spiritul public al Franţei, după eclipsele care se abătuse, la un moment dat, asupra simţului de ordine şi de răspundere al masselor, sub sugestia primejdioasă, că strada poate să guverneze în locul factorilor calificaţi şi de răspundere.

Cuvântul nou de ordine, în care cată a se căli azi spiritul şi voinţa francezilor, porneşte cu hotărîre din rândurile guvernanţilor, este însuşit şi repetat de exponenţii tuturor partidelor, spre a fi înţeles apoi şi acceptat chiar de reprezentanţii autorizaţi ai masselor muncitoreşti.

Fără muncă şi disciplină, fără ordine în spirite şi în gospodăria generală a ţării, normalizarea vieţii sociale şi de stat nu se poate concepe.

Iar acolo unde se desvoltă focarele anarhiei, nici prosperitatea şi nici progresul social nu-i cu putinţă. Căci, fără muncă, nu se pot creia bunurile, fără muncă încetează producţia şi unde nu există producţie îşi face loc sărăcia, care va cuprinde în primul rând clasele muncitoreşti.

Nimeni nu tăgăduieşte dreptul acestor clase la o condiţie de viaţă mai bună, mai ridicată ; dar la aceasta, nu prin mişcări de violenţă se poate ajunge, nu prin reforme care zdruncină echilibrul economic şi care depăşesc puterea de rezistenţă a societăţii şi mai ales nu prin trecerea puterilor şi iniţiativelor asupra străzii anonime sau asupra agitatorilor fără răspundere.

Pauza refuzată fostului preşedinte al consiliului de miniştri, d. Leon Blum, pauză necesară adaptării noilor dobândiri sociale curentului de repriză economică, ce trebuia susţinut cu îndoite sforţări, în primul rând de clasele muncitoreşti, pare că a fost recunoscută guvernului de succesiune Chautemps, care, fără să piardă un minut, a ştiut să folosească cu multă pricepere momentul psichologic potrivit, luând măsurile curagioase, pe care le impunea gravitatea situaţiei, fără ca de nicăeri să se ridice un protest, o defecţiune, un murmur măcar.

Această virtute extraordinară, de a se reface pe panta prăpădului, face din poporul francez o forţă care ţine de miracol.

De aci şi calmul, de aci încrederea şi optimismul, cu care francezii de sânge ştiu să înfrunte momentele cele mai critice, când toată lumea, neprevenită, nu vede înainte decât inevitabila catastrofă.

Iată de ce, mai mult ca ori când, curiozitatea şi interesul opiniei publice universale sunt concentrate azi asupra epopeicei sforţări, în care sunt angajate toate forţele conştiente ale marelui şi admirabilului popor francez.

Suflet încălzit de idealuri măreţe, sensibilitate robită cultului libertăţii şi avânturilor generoase, în faţa necesităţilor de viaţă ale patriei, francezul ştie să pună mai presus de interesele individului sau partidului, interesele naţiei. De aci şi cuvântul de ordine închinat azi muncii şi disciplinei, ca o condiţie de viaţă pentru toţi, dela vlădică până la opincă.

INTELECTUALII ŞI BISERICA

Strigătul de alarmă al unui basarabean

Un cetăţean din Chişinău ne trimite o chemare către intelectuali, îndemnându-i să-şi facă datoria către biserică, prin participarea mai frecventă la slujbele relegioase. Corespondentul nostru ocazional constată că, mai ales la sate, cărturarii nu prea iau parte la solemnităţile bisericeşti şi dau, prin aceasta, o pildă rea celorlalţi.

Dacă alarma dată de cetăţeanul din Chişinău are vreun temei adevărat, simptomul este, desigur, îngrijorător şi, în cazul acesta, ar fi bine ca forurile superioare să dea îndemnuri cât mai dese funcţionarilor în subordine şi celorlalţi cărturari ca să cinstească cu mai multă vrednicie biserica, pe care s'a sprijinit totdeauna puterea spirituală şi năzuinţele spre mai bine ale neamului nostru, care a răsbit prin vitregiile vieţii numai în semnul crucii şi cu ajutorul credinţei în Dumnezeu.

In zilele când state, odinioară puternice prin credinţa în Dumnezeu, au avut nenorocirea să sufere dărâmarea bisericilor creştine de către păgânii învrăjmăşirii sociale, noi suntem datori să-i păstrăm ţării noastre tradiţia şi virtuţile strămoşeşti.

Puterea credinţei e atât de adânc înrădăcinată în sufletul poporului nostru, încât nici un vânt nu o va putea desrădăcina vreodată, iar cărturarii noştri pot să ia vrednică pildă dela cei mulţi în ce priveşte datoria omului către Creatorul său.

Impărtăşim deci, cu toată inima chemarea bunului creştin basarabean şi sfătuim pe intelectuali să meargă cât mai des la biserică „căci se simte nevoie de a reaprinde candela credinţei strămoşeşti, care a început să pâlpâie ca şi o candelă care are untdelemnul pe sfârşite" — *după cum ne scrie bunul cetăţean din Chişinău, care n'are însă toată dreptatea cu el, — deoarece credinţa strămoşească e încă vie şi puternică în conştiinţa neamului, chiar dacă sunt şi cărturari rătăciţi cari au părăsit căile Domnului, dar cari vor merge din nou pe ele atunci când se vor convinge — şi se vor convinge în curând — că au greşit în faţa oamenilor şi a lui Dumnezeu.*

Cine are urechi de auzit, să audă !

LEONTIN ILIESCU

Repatrierea osemintelor soldaţilor români morţi în Bulgaria

Pioasele solemnităţi dela Rusciuk şi Giurgiu

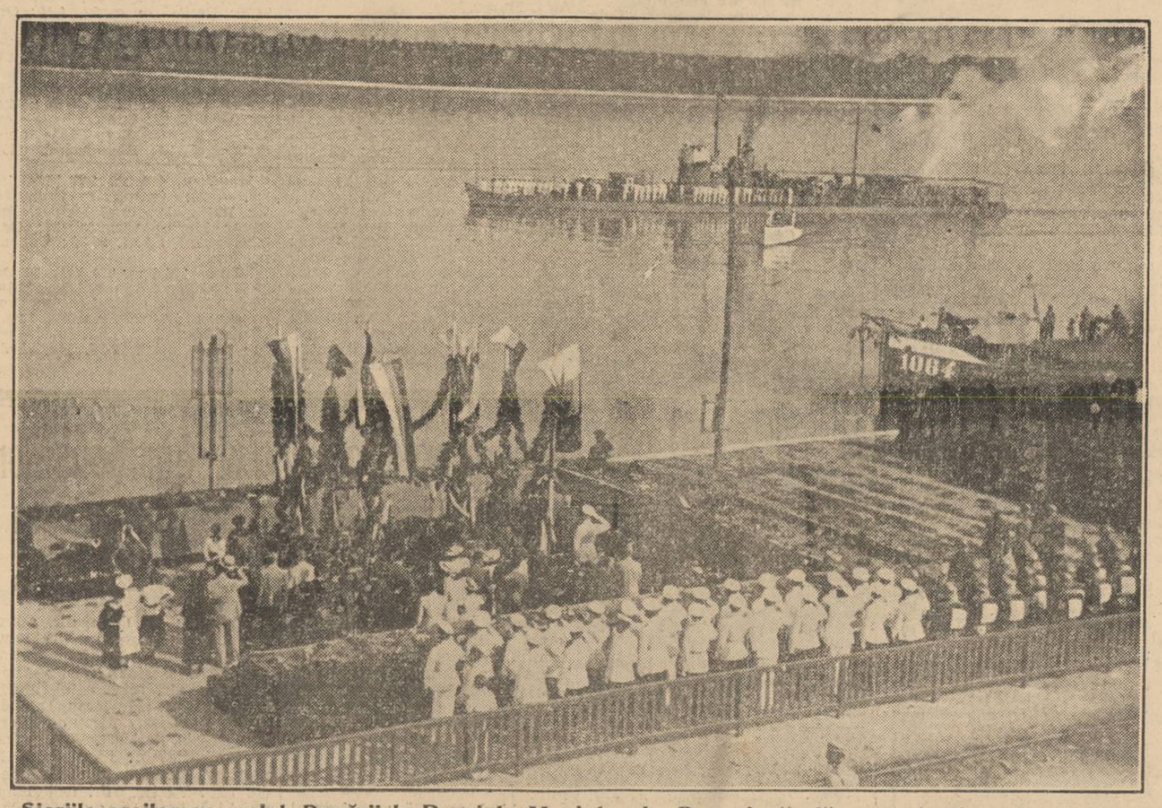

Sicriile eroilor pe malul Dunării la Rusciuk. Monitorul „Bucovina" dă onorul prin salve de tun

Giurgiu, 1 August

Azi dimineaţă, s'a făcut la Giurgiu, cu pioasă solemnitate, reînhumarea osemintelor a 1400 eroi români, morţi în timpul captivităţii în mai multe localităţi din Bulgaria.

Osemintele acestea au fost deshumate din iniţiativa soc. „Cultul eroilor", prin mijlocirea d-lui Radu Cruţescu, ministrul României la Sofia şi cu sprijinul acordat de ministerul armatei bulgar. Osemintele au fost aduse la Rusciuk, acum două săptămâni.

Solemnitatea dela Rusciuk

In faţa debarcaderului portului, primăria oraşului a construit o tribună împodobită cu drapele române şi bulgare şi cu ghirlande de flori şi verdeaţă, în jurul căreia erau aşezate cele 64 sicrie, acoperite cu tricolorul român şi cu flori.

Incă dela ora 8 dim., au început să sosească reprezentanţii autorităţilor civile şi militare; clerul, în frunte cu I. P. S. mitropolit Mihail al Rusciukului, cum şi d-nii Radu Cruţescu, ministrul României la Sofia; C. Nicolau, consulul general al României la Rusciuk; V. Crisicu, ataşat de presă la Sofia, împreună cu personalul legaţiilor respective.

Au asistat şi câteva mii de oameni, cari au luat loc pe dealul din faţa portului.

La ora 8 jum., îşi fac apariţia în largul Dunării, monitorul militar „Bucovina", comandat de d. comandor Nicolescu, monitorul „Ardeal" şi vedetele „Şonţu" şi „Romana".

De pe monitorul „Bucovina" s'au tras 21 lovituri de tun, la cari a răspuns monitorul bulgar „Cerven Mor".

Monitorul „Bucovina" acostează apoi la debarcader. Au descins depe vasul „Bucovina". P. S. arhiereu Veniamin Ploeşteanu, vicarul patriarhiei, însoţit de diaconul C. Păunescu şi preoţii Ciocoiu şi Hordea; col. I. Georgescu, comandantul garnizoanei Giurgiu; col. Manolescu, cpt. Mircescu, dela statul major al marinei militare; col. Marcovici şi col. Fotescu, dela „Cultul eroilor"; col. Ion Manolescu, comandantul legiunii străjeri; Ştefan Vlădescu, preşedintele asociaţiei presei din provincie; delegaţii din partea asociaţilor *Mărăşeşti, Făuritorii României Mari, Frontul generaţiei de foc*, din Capitală, etc.

Oaspeţii români sunt întâmpinaţi de I P. S. mitropolit Mihail; de d-nii Daneff, prefectul judeţului; ing. Stârceff primarul oraşului; col. Vechiloff, comandantul garnizoanei Rusciuk, cu întregul corp ofiţeresc; Buroff, preşedintele Camerei de comerţ; Toneff, preşedintele Uniunii ofiţerilor de rezervă; Voiceff, preşedintele Uniunii subofiţerilor de rezervă; col. Staiceff, col. Malinoff, col. Velcoff, etc.

Onorurile militare au fost date de o companie cu drapel şi muzică, din reg. 5 inf. Rusciuk.

După facerea prezentărilor, asistenţa s'a îndreptat spre tribună, unde s'a oficiat un serviciu divin de către I. P. S. mitropolit Mihail, înconjurat de un sobor numeros de preoţi. Răspunsurile au fost date de corul metropolitan, condus de d. Manoleff.

Cuvântările

I. P. S. mitropolit MIHAIL al Rusciukului a adus un salut, cald memoriei ofiţerilor şi soldaţilor români, cari s'au jertfit pentru patrie.

Vorbeşte apoi despre pace şi despre legăturile de prietenie ce ar trebui să existe între ambele popoare, român şi bulgar.

D. col. VECHILOFF, comandantul garnizoanei Rusciuk, vorbeşte în numele armatei. Venim — spune d-sa — să luăm parte la această ceremonie militară, ca să arătăm că noi, ca soldaţi, respectăm tradaţiile militare, respectăm pe cei cari s'au jertfit pentru patria lor, cu atât mai mult pe eroii români, fiind creştini. Respectăm în ei pe fii acelui pământ vecin, unde şi-au găsit sprijin şi scăpare atâţi fii bulgari din epoca de robie şi pământul unde mai trăesc astăzi încă mulţi compatrioţi de-ai noştri. Toate acestea, ca şi amintirea Griviţei, trezesc în noi cele mai bune sentimente şi cele mai bune speranţe pentru bunele relaţii. Acestea sunt sentimentele care ne stăpânesc în acest moment, în care trimitem în România osemintele ofiţerilor morţi în Bulgaria în timpul războiului.

Ne închinăm în faţa rămăşiţelor pământeşti cari trec acum spre pământul lor nobil, să se repauseze în pace.

In numele armatei bulgare, în semn de respect, depun această coroană de flori naturale.

D. col. DIACONESCU, ataşat militar român la Sofia, vorbind în numele armatei române, aduce sincere şi călduroase mulţumiri autorităţilor militare bulgare, ministrului de război bulgar, autorităţilor civile, pentru concursul dat spre a putea găsi, exhuma şi repatria osemintele ofiţerilor şi ale celor 1.258 soldaţi români căzuţi şi înmormântaţi în pământul Bulgariei, în timpul războiului. Nu voi uita niciodată sentimentul de dragoste creştină — spune d-sa — manifestat faţă de morţii noştri, de către populaţia bulgară, din toate regiunile pe unde am trecut. Am văzut pretutindeni femei bulgare, aducând vin şi udând osemintele, aşa cum datina noastră creştinească o cere. Le-am văzut plângând şi îmbrăţişând chiar osemintele eroilor noştri.

Voi cita, în deosebi, cazul din com. Kirali Recita, unde am avut cel mai mare număr de morţi, — 789, — şi unde s'a oficiat un serviciu religios, în ziua de 20 Iulie, la care a luat parte toată populaţia comunei.

Astăzi, afară de compania de onoare, dată de garnizoana Sliven, care a dat onorurile militare morţilor noştri, a venit întreaga populaţie şi din satele vecine, cu flori, să salute pe morţii noştri. Pentru această mare bună voinţă, cu care am fost întâmpinaţi pretutindeni, exprim vii mulţumiri întregului popor bulgar, în frunte cu armata.

Trăiască Regele Boris III !

A vorbit apoi d. CHIRIL STARCEFF, primarul oraşului Rusciuk. D-sa salută pe oaspeţii români, în numele populaţiei elogiind memoria eroilor români.

Imbarcarea sicrielor cu oseminte

Personalităţile oficiale române şi bulgare, în frunte cu Mitropolitul Mihail, corpul ofiţeresc român şi bulgar trec apoi spre debarcader, îmbarcându-se pe monitorul „Bucovina".

Primirea reprezentanţilor autorităţilor este salutată de muzica reg. 5 inf.

Cele 64 sicrie sunt ridicate de soldaţii români şi bulgari şi depuse, cu onoruri şi salve de arme, trase de compania de onoare, pe un şlep N. F. R., frumos ornat cu tricolorul ţării şi coroane de flori.

Imbarcarea s'a terminat la ora 10 jum., când monitoarele au pornit spre Giurgiu, în sunetul muzicilor militare bulgare, care intonau Imnul regal român şi al muzicilor militare române, cari intonau Imnul regal bulgar.

Solemnitatea dela Giurgiu

La ora 11, vasele au ancorat la debarcaderul Ramadan, frumos pavoazat cu drapele şi verdeaţă.

Au eşit în întâmpinare d-nii : P. Nicoleau, prefectul judeţului; V. Cochirescu, primarul municipiului ; M. Chirculescu, preşedintele tribunalului; corpul ofiţeresc din garnizoană; C. Lascăr, căpitanul portului ; Marin Huşanu, subprefect ; clerul oraşului şi din comunele vecine, cu păr. protoereu Constantinescu ; reprezentanţii autorităţilor din oraş ; membrii Uniunii ofiţerilor de rezervă din Capitală şi din localitate ; membrii asociaţiilor „Virtutea militară" din Capitală ; „Bărbăţie şi Credinţă" ; surorile de caritate din Capitală ; Asociaţia orfanilor de rezervă din localitate ; Asociaţia demobilizaţilor ; cohortele de străjeri şi cercetaşi ; elevii şcoalelor secundare ; Asociaţia subofiţerilor pensionari, etc.

O companie din reg. 5 Vlaşca a dat onorurile militare.

In timp ce soldaţii scoteau sicriile eroilor, corul soc. „Cântarea Dunării", condus de d. prof. Bărbulescu, a intonat cântece religioase şi Imnul eroilor.

Sicriile au fost apoi aranjate în 8 care, frumos ornate cu tricolorul ţării şi verdeaţă.

S'a format un impunător cortegiu, în frunte cu clerul şi urmat de persoanele oficiale şi mai multe mii de locuitori, pornind spre oraş.

După ce a parcurs străzile principale, cortegiul s'a îndreptat spre cimitirul de onoare din şoseaua Bucureşti.

Aci, P. S. arhiereu Veniamin, vicarul Patriarhiei, a oficiat prohodul pentru odihna sufletelor eroilor. Răspunsurile au fost date de corul „Cântarea Dunării".

CUVANTAREA D-LUI COLONEL MACAROVICI

D. col. MACAROVICI, în numele asoc. „Cultul eroilor", a ţinut următoarea cuvântare :

Societatea „Cultul Eroilor", creată şi sprijinită de guvernul român, are sarcina pioasă de a îndeplini, sub Inalta ocrotire a M. S. Regelui Carol, sub auspiciile ministerului apărării naţionale şi prezidată de I. P. S. Patriarh Miron, opera de recu-

(Continuare in pag. 3-a)

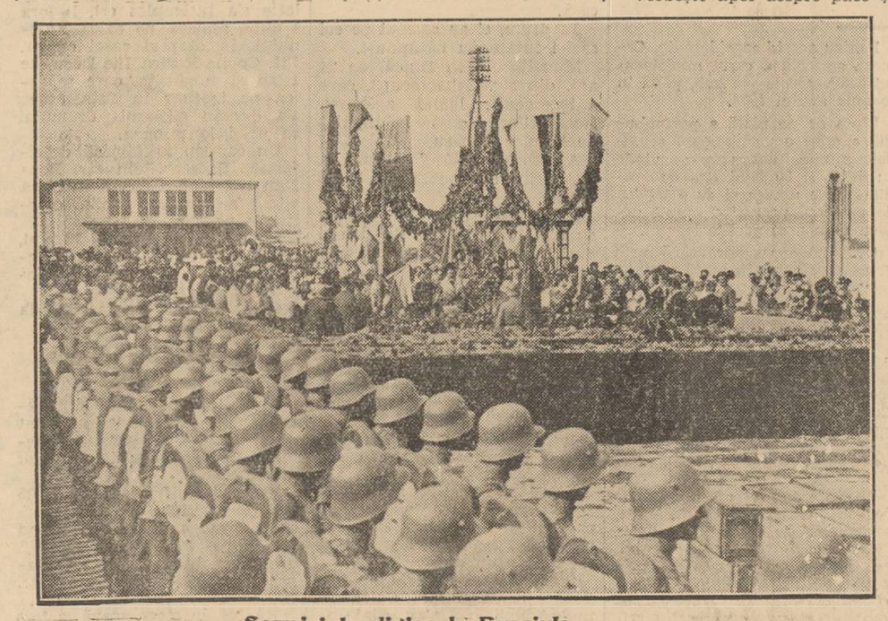

Serviciul religios la Rusciuk

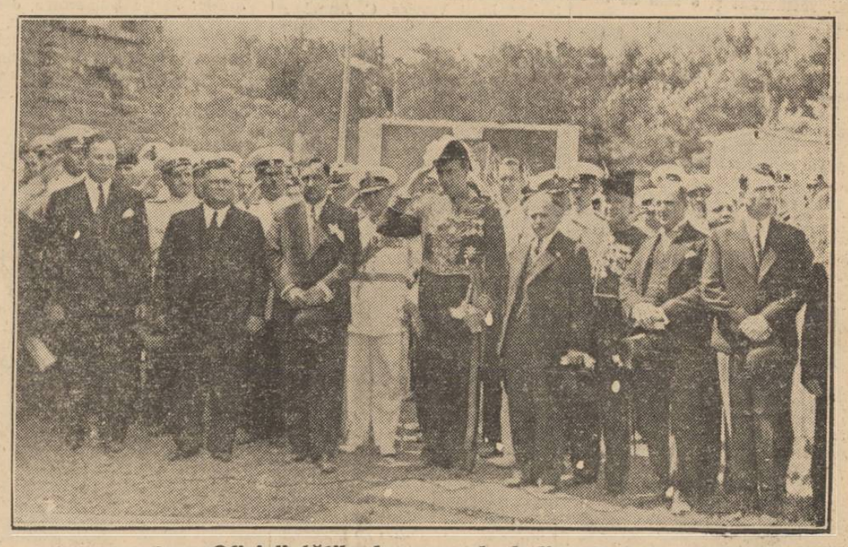

Oficiali tăţile la mausoleul din Giurgiu

M. S. Regele Carol II a sosit in Slovenia

Belgrad, 1 August (Rador). — M. S. Regele Carol II al României a sosit astăseară, la ora 20, la Kranj, în Slovenia.

M. S. Regele Carol II a fost salutat la gară de A. S. Regală Principele Regent Paul al Iugoslaviei.

Suveranul României şi Principele Regent au plecat apoi împreună la castelul Brdo, unde M. S. Regele Carol va fi oaspetele A. S. R. Principelui Paul şi al A. S. R. Principesei Olga.

MARE FOC IN COM. GRECEANCA (BUZĂU)

A ars recolta de grâu a săteniilor de pe 60 de pogoane

Buzău, 1 August

In com. Greceanca, a isbucnit astănoapte un foc violent.

Şirele de grâu ale majorităţii locuitorilor, care se găseau pe aria comunei, au fost mistuite de foc.

Cu toate ajutoarele date de locuitorii comunelor Breaza şi Pietroasele, focul n'a putut fi stins.

Datorită conducătorilor soc. „Automodern', care lucrează în acea regiune şi care au pus la dispoziţie cisternele cu apă, s'a evitat un mare dezastru, căci era să se aprindă întreaga comună.

Au sosit pompierii din Mizil, cari au dat un preţios ajutor la stingerea focului.

A ars grâul de pe 60 pogoane, proprietatea a 23 locuitori.

Mai greu loviţi au fost locuitorii Dan Bucur şi Ion Lefter.

Se crede că focul a fost pus de soţia lui Ion Lupu, din acea comună, care, vroind să se răzbune pe guardul comunal că i-a bătut soţul, a dat foc şirei lui de grâu.

Cu o noapte în urmă, viile locuitorilor din acea comună şi din Mizil au fost distruse de piatră.

Jalea este de nedescris.

Pagubele sunt mari.

La faţa locului au sosit autorităţile în frunte cu d. prefect Teşăneanu, cari au deschis o anchetă.

SCRISORI DIN LONDRA

Neintervenţia in China

de AUGUR

Londra, Iulie

Ştirile care ne vin din China sunt încurcate, dar situaţia de acolo, e totuşi, destul de clară. Japonia profită de uimitoarea dezagregare a puterii armatei ruseşti în Extremul Orient, spre a-şi croi o mare sferă de influenţă în provinciile din Nordul Imperiului ceresc. Cât despre celelalte puteri europene şi Statele Unite, japonezii se sinchisesc prea puţin. Căci ei ştiu că Marea Britanie e ocupată cu Europa iar Statele-Unite sunt împotriva oricărei idei de intervenţie activă în Asia.

Rămâne Soc. Naţiunilor, din care face parte şi China. Dar experienţa ajutorului dat de Geneva în chestiunea Manciuriei, smulsă chinezilor de Japonia, nu poate încuraja guvernul din Nanking ca să se pună sub protecţia acestui organism internaţional. Dacă Soc. Naţiunilor a dat greş atunci, ce mai poate face astăzi, când a devenit şi mai slabă, după eşecul suferit în chestiunea sancţiunilor împotriva Italiei, cu prilejul războiului etiopian? Spania e mai aproape de Geneva decât Pekingul, şi, totuşi, Soc Naţiunilor n'a fost chemată să intervină, n'a îndrăznit să intervie în tragedia spaniolă. In faţa Japoniei înarmate până în dinţi, China se găseşte desorientată. Armatele sale, echipate pentru războiul civil, par incapabile de a opune o rezistenţă serioasă invaziei. Evident, după cum a spus un diplomat francez, — pe cât de spiritual pe atât de plin de experienţă — femeia chineză, „absoarbe" întotdeauna pe cuceritorii ei. Aceasta înseamnă că până acum, străinii cari au cucerit China au sfârşit totdeauna prin a dispare în massa compactă a unei populaţii indigene care se numără cu sutele de milioane. Din punct de vedere al viitorul îndepărtat, aceasta înseamnă, de sigur o consolare. Dar situaţia actuală a guvernului central din Nanking nu se îmbunătăţeşte prin aceasta.

Atitudinea puterilor faţă de ceea ce se petrece în China, aduce în mod ciudat, cu aceea pe care au adoptat-o faţă de chestiunea spaniolă. E extraordinar, într'adevăr, cât de popular a devenit clişeul uneei politici de neintervenţie. Totul tinde spre stabilirea unui acord tacit, dacă nu printr'un aranjament formal de neintervenţie comună în China.

Suntem informaţi din Washington că guvernul american e dispus să recunoască starea de război din China. O astfel de constatare,— conformă adevărului dealtminterea, — va însemna că Statele-Unite se vor declara neutre şi vor aplica legea care autorizează pe preşedinte să interzică exportul armelor şi al oricărui material de război spre această parte a Asiei. Nici Marea Britanie, nici oricare altă putere din Europa nu se vor opune acestei politici probabile a preşedintelui Roosevelt. Neintervenţia în China se adaogă deci la neintervenţia în Spania, şi dacă războiul între japonezi şi chinezi ţine ceva mai mult, chestiunile pe cari le cunoaştem atât de bine din desbaterile Comitetului internaţional din Londra, se vor ivi şi în ce priveşte situaţia din Extremul Orient.

Ceea ce e interesant pentru noi în acest clişeu al neintervenţiei, e că el corespunde întocmai ideii, în special hitleriste, despre războiul circumscris. Aţi observat cum ideii democratice a păcii indivizibile, deci a securităţii colective, Hitler a izbutit să-i opună concepţia războiului îngrădit în limitele circumscrise ? Mai deunăzi, chiar, Führer-ul, primind pe noul ambasador rus, i-a ţinut un discurs de bună venire, — dacă putem spune astfel, —

(Continuare in pag. 2-a)